

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

Mateřská škola České Budějovice, Jizerská čp. 4

Adresa: Jizerská 4, 370 11 České Budějovice

Identifikátor zařízení: 600 057 135

Termín konání orientační inspekce: 20. - 21. únor 2001

Čj.	071 366/01-1161
Signatura	og1au109

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Město České Budějovice zřídilo toto předškolní zařízení v roce 1984 jako spojené zařízení jeslí a mateřské školy. Podle potřeb sídliště se měnila jeho naplněnost - v prvních deseti letech rostl počet tříd mateřské školy až na 11, poté docházelo k postupné redukci. Mateřská škola je od roku 1996 samostatnou příspěvkovou organizací. V současné době je v provozu 5 tříd, dochází 122 dětí. Zařízení sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu.

Přibližně polovina komplexu je nyní pronajímána jiným subjektům, slouží zejména aktivitám volného času (knihovna, klubovny, centrum ekologické výchovy). Péči o celý areál včetně agendy pronájmů ponechal zřizovatel na mateřské škole. Příjmy z této činnosti však neposilují rozpočet školy ani mzdové prostředky, ačkoliv je na pracovnice přenesena řada povinností náležejících správci rozsáhlého objektu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Podmínky vzdělávací činnosti

Mateřská škola má pro svou činnost všestranně příznivé podmínky. Prostory jsou vhodně řešené a průběžně udržované, navazuje pěkná zahrada. Vybavení pomůckami, hračkami a ostatním potřebným materiálem je na výborné úrovni, plně vyhovuje potřebám. Výchovně vzdělávací činnost zajišťují v každé třídě dvě učitelky, všechny splňují požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Průběžně se dále vzdělávají a nové poznatky využívají např. při tvorbě koncepce třídy, poskytují metodický materiál ostatním učitelkám. Souběžného působení učitelek v přímé práci s dětmi je využíváno při pobytu venku, během oběda a v době ukládání dětí k odpolednímu odpočinku.

Program předškolního vzdělávání je koncipován jako všestranný, navíc nabízí ve třech třídách specifické zaměření činnosti pro rozvíjení zájmů a schopností dětí - třída hudební, výtvarná, seznamování s angličtinou.

Rámcové uspořádání činností v průběhu dne odpovídá zdravotním doporučením pro zajištění základní péče o děti předškolního věku. Z hlediska psychohygienických podmínek však není denní program optimálně vyvážen. Významný počet dětí přichází do mateřské školy přibližně v 8 hodin, kdy už ranní hry končí. Pro tyto děti je možnost spontánních činností dopoledne jen minimální. Brzký oběd a dlouhý odpolední klid nevyhovují zejména starším dětem, zohlednění individuálních potřeb spánku není zavedeno. Pitný režim je zajištěn. Vzhledem k bezpečnému prostředí, kdy ke každé třídě náleží vlastní hygienické zařízení, není třeba přechody mezi jednotlivými činnostmi pevně organizovat. Časté a zbytečné řazení dětí nepřispívalo k pohodě.

Řízené činnosti

V průběhu inspekční činnosti bylo hospitováno ve všech třídách. Plánování vzdělávací činnosti se řídí Programem výchovné práce čj. 33 483/83-201 a z něho odvozenými týdenními plány. Ve věkově heterogenních třídách byly úkoly vzhledem k věku diferencovány.

Ranní cvičení bylo zařazováno pravidelně ve všech třídách. Starší děti se převlékaly do vhodných cvičebních úborů, cvičily bosé, ve vyvětrané herně. Učitelky cvičily společně s nimi a poskytovaly jim pohybový vzor. Stavba cvičení byla přiměřená a odpovídala zásadám tělesné výchovy. Zahrmovala rozehřátí organismu, přirozená cvičení a zdravotní cviky s tradičním i netradičním náčiním, rytmický pohyb s hudbou, pohybovou hru. Zřejmý byl zájem dětí o pohybové aktivity, zvládnutý pohyb s hudbou a smysl pro rytmus, pěkné držení těla. V jednom

případě byly vzhledem k vyššímu počtu cvičících dětí prostorové podmínky poněkud stísněné, ačkoliv bylo možno využít i navazující třídu.

Pracovní činnosti byly předem dobře připraveny a zajištěny potřebným materiálem. Úvodní část proběhla v herně, vlastní činnosti ve třídě u stolů. Nejprve učitelka ukázala hotový výrobek a seznámila děti s postupem práce. Vše předváděla u malého stolku a děti byly soustředěné kolem. Malý odstup způsobil, že se vzájemně překrývaly a některé potom dobře neviděly. Během práce pak učitelka děti kontrolovala, podle potřeby poradila, pomohla. Po dobu práce vyžadovala od dětí naprostý klid. Výborně byla provedena závěrečná část. Po ukončení práce děti postupně odcházely do herny, kde se spontánně věnovaly rozličným činnostem.

Činnosti rozvíjející poznání byly zařazeny ve dvou třídách. Prostřednictvím vybraných obrázků u magnetické tabule si děti formou otázek a odpovědí opakovaly své znalosti o exotických zvířatech. Učitelka jim dala krátce možnost individuálně doplnit rozhovor o další znalosti získané na výletě s rodiči nebo z televizních pořadů. V průběhu zařazovala hudebně pohybové relaxační chvílky, námětově blízké probíranému tématu. V další části je prostřednictvím obrázkových encyklopedií seznamovala s přirozeným přírodním prostředím jednotlivých zvířat. V této části převažoval monolog nad dialogem a poučování nad komunikací. Znalosti dětí byly vcelku velmi rozsáhlé, ale ne všechny děti měly dostatek možností své znalosti uplatnit. Rovněž v další třídě byly činnosti pestré, střídaly se části vyžadující soustředění s chvílkami relaxace, pohybu a didaktických her. Verbální projev učitelek a dětí byl nevyvážený (v neprospěch dětí). Vztahy učitelek k dětem byly postaveny na autoritě.

Při integrovaném bloku řízených činností s dominantní složkou literární výchovy vedla učitelka děti k vnímání a rozlišení mezi poezií a prózou. Na ukázkce četby několika známých pohádek si děti všimaly jak děje, tak jazykových prostředků a zvláštností ve vyjadřování. Práci s texty doplnilo vybarvování pohádkových postav a zopakování krátkého příběhu v angličtině (poslech kazety). Úkoly byly přiměřené a pro děti zajímavé. Učitelka činnosti výborně motivovala, poskytla dětem řadu příležitostí k vlastnímu vyjádření a dostatek času pro dokončení práce. Průběžně podporovala zájem dětí zejména pozitivním hodnocením.

Základní sebeobslužné dovednosti mají děti dobře zvládnuté. Byly samostatné při oblékání, udržovaly pořádek v hračkách a hracích koutcích. Stolovaly ve třídách, kde měly vytvořeno kulturní prostředí. Na přípravě stolování se děti nepodílely, vše jim předem připravili dospělí. Při jídle děti dodržovaly zásady společenského chování a kulturního stolování. Zdvořilým způsobem požádaly a poděkovaly za přídavek. Po skončení jídla samostatně odklízely použité nádobí.

Pobyt venku byl přizpůsoben počasí, s ohledem na silný vítr učitelky upustily od původního záměru orientace v dopravní situaci na vozovce a velmi dobře zařadily vycházku do přírodního prostředí, do závěťí s náhradním programem. V průběhu cesty si děti opakovaly znalosti o stromech, zejména břízy a pozorovaly první jarní květiny sněženky. Na travnatém prostranství jim učitelky nabídly možnost hry s obručkami a lanem. Část her byla organizována učitelkami, pak děti dostaly možnost spontánního vyžití. V průběhu pobytu venku byla zajištěna bezpečnost dětí, zařazeno opakování již dříve získaných znalostí a učitelky s dětmi hovořily o věcech které děti zajímaly. Pobyt venku probíhal převážně organizovaně, podíl spontánního vyžití byl prokazatelně menší.

Spontánní činnosti

Ve třídách je zřízeno dostatek rozmanitých stabilních hracích koutků včetně výtvarného a literárního. Některé koutky si děti vybudovaly samy podle vlastních představ. V hernách si děti často hrály na zemi přímo pod otevřenými okny (nevhodný způsob větrání). Vztahy mezi dětmi ve všech skupinách byly přátelské. Děti se vzájemně nerušily a byly k sobě kamarádké. Učitelky měly o všech dětech dostatečný přehled.

Plánování spontánních činností bylo zaměřeno na rozvoj sociálních dovedností dětí. Byly v něm stanoveny také cíle pro skupinovou a individuální práci orientované na literární činnosti a práci s knihou. Učitelka se věnovala skupině dětí, vyprávěla si s nimi nad obrázky a učila je s knihou správně zacházet.

Ve třídě mladších dětí učitelka motivovala námětové hry na kouzelníka a na obchod, do kterých se většina dětí zapojila. Učitelka zpočátku pomohla s organizací a pak jim ponechala volnost. Do hry se zapojovala pouze na přímou žádost nebo vybídnutí dětí. Ukončení her bylo nenásilné, pozvolné s dostatečnou časovou rezervou. Děti samostatně přecházely k další činnosti bez řazení a čekání. Vzájemná komunikace mezi dětmi, rozsáhlá slovní zásoba a způsob vyjadřování svědčí o vysoké úrovni společenských návyků a jazykové kultury. Děti se k sobě chovaly ohleduplně, kamarádsky. Ranní hry měly vynikající úroveň.

Ve třídě starších dětí inspirovalo pohádkové změní programového bloku děti ke hře na království. Některé děti si zvolily jiné činnosti podle přání - konstruktivní hry, kreslení, přátelské povídání s učitelkou nebo s kamarády. Zřejmá byla samostatnost, respektovaná pravidla při hrách více skupin, klid a pohoda. Z hlediska dětí, které přicházely až na osmou hodinu, byla doba vyhrazená hrám a spontánním činnostem nedostačující.

Při pobytu venku se děti s nadšením věnovaly pohybovým aktivitám podle vlastního zájmu. Učitelky zvolily bezpečné a inspirující prostředí školní zahrady a dětem nabídly vhodné pomůcky. Chlapci si samostatně zorganizovali kopanou na hřišti, děvčata soutěživé hry s obručkami a míči. Malé skupinky si zvolily jiné hry. Děti braly ohled na činnosti ostatních, dovedly vyřešit malé neshody, vzájemně si vyhověly.

Při vycházce mimo sídliště učitelka náležitě dbala o bezpečnost dětí. Při přecházení ulice používala terčík a na frekventovaných místech se děti pohybovaly výhradně ve dvojicích. Ke spontánním aktivitám vybrala klidné a bezpečné místo v terénu za městem, kde se děti věnovaly volnému pohybu a pohybovým hrám.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Mateřská škola má pro svou činnost velmi dobré personální a materiální podmínky. Vzhledem k velmi malé míře zohlednění individuálních potřeb dětí jsou psychohygienické podmínky hodnoceny jako průměrné.

Vzdělávací činnost je systematická a plánovitá, velmi dobře připravená. V řízených činnostech byly použity výhradně frontální postupy, ve většině tříd měly děti málo příležitostí pro uplatnění své aktivity a vlastních názorů, mnohdy převládalo poučování. Řízené činnosti byly velmi dobré a průměrné. Spontánní činnosti měly vynikající úroveň, avšak v programu dne je jim ponechán výrazně menší prostor.

Vzdělávací činnost mateřské školy je celkově velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Plánování je soustředěno do dvou písemných dokumentů, koncepce školy s dlouhodobými cíli a ročního plánu práce. Roční plán se v letošním školním roce podrobně zaměřuje na poznávání a ochranu přírody a neformální spolupráci s rodinou. Každá třída má proto zpracovanou vlastní koncepci vztahující se k těmto preferovaným okruhům. Koncepce jsou rozpracovány do celků podle ročních období. Jsou v nich stanoveny týdenní tématické bloky, ke kterým se vztahují hlavní úkoly. Plánování je funkční a reálné, odpovídá podmínkám i velikosti školy.

Organizování

Mateřská škola je právním subjektem. Zaměstnává 10 pedagogů a 8 provozních zaměstnanců včetně zaměstnanců školní jídelny. Na řízení školy se podílí zástupkyně ředitelky s vymezením pravomocí v oblasti evidence majetku a vedení pokladny. Vedoucí školní jídelny zodpovídá za úsek stravování a zároveň působí jako hospodářka s vedením finančního účetnictví.

Provoz mateřské školy byl projednán s rodiči a je stanoven na dobu od 6:00 do 16:30 hodin.

Řád školy vymezuje vnitřní pravidla chodu školy, práva a povinnosti rodičů a návštěvníků školy a zároveň slouží jako základní informační materiál. Organizační řád vymezuje povinnosti a práva zaměstnanců mateřské školy. Všichni pracovníci s ním byli seznámeni, je umístěn na vnitřní informační tabuli. Potřebné informace podává ředitelka všem zaměstnancům při poradách a individuálně příslušnému pracovníkovi. V písemné podobě jsou na vymezených nástěnných tabulích. Odborné časopisy a jiné tiskoviny jsou centrálně uloženy v metodickém kabinetu a jsou všem volně přístupné.

Těžištěm neformální spolupráce mateřské školy s rodinou je každodenní kontakt třídních učitelek s rodiči. Rodiče si mohou individuálně sjednat konzultační hodinu s ředitelkou školy. Je jim doporučována i zapůjčena odborná literatura. Při přijímání nových dětí do zařízení jsou rodičům poskytnuty základní informace a v přípravném týdnu jsou pro ně organizovány třídní schůzky. Adaptační proces nově přijatých dětí probíhá za přítomnosti rodičů. O programu mateřské školy, různých školních akcích a výsledcích práce dětí jsou rodiče informováni prostřednictvím nástěnek v šatnách tříd a při besídkách. Odbornou poradenskou činnost, zejména při výchovných problémech nebo před vstupem do základní školy poskytuje škola na přání rodičů a vychází z jejich specifického zájmu.

Povinná dokumentace je řádně vedena. Dílčí nedostatek se týká pouze evidenčních listů. Informace dle zákona 106/99 Sb., o volném přístupu k informacím jsou k dispozici na nástěnné tabuli.

Neformální a velmi přínosná je spolupráce se speciálním zařízením Arpida a základní školou Vltava. Děti se každoročně zapojují do různých výtvarných soutěží, přehlídek a festivalu Mateřinka.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka projevuje zájem o práci všech a snaží se vytvářet optimální podmínky pro jejich činnost. Ve vedení lidí uplatňuje pozitivní formy motivace, osobní příklad, vstřícnost a věcnou diskuzi. Podporuje aktivitu a iniciativu pracovníků a umožňuje jim další vzdělávání podle jejich zájmu a možností školy. Pro hodnocení pracovníků má zpracována kritéria, se kterými byli všichni seznámeni.

Na pracovním klimatu se příznivě projevují také jasně stanovená a akceptovaná pravidla. Pedagogický sbor je stabilizovaný, jeho složení zcela vyhovuje koncepci zařízení. Zápisy z porad dokládají vzájemné předávání zkušeností a poznatků ze vzdělávacích akcí i průběžné hodnocení kvality pedagogické činnosti.

Kontrolní mechanizmy

Ředitelka se při kontrolní činnosti věnuje zejména pedagogické oblasti práce. Hospitační činnost je pravidelná, dokládají ji stručné záznamy. Dalšími formami jsou kontroly splnění úkolů, sledování výsledků práce, účast mateřské školy na veřejných akcích.

Za provozní úseky zodpovídají pověřené pracovnice, vedoucí školní jídelny a školnice, které také vykonávají průběžnou kontrolu. Připomínky řeší ředitelka neprodleně. Kontrolní činnost probíhá pravidelně, postihuje jednotlivé jevy, ale jen v malé míře spojitost mezi nimi, chybí ucelený pohled.

V uplynulém roce provedla v mateřské škole kontrolu Okresní správa sociálního zabezpečení České Budějovice, nebyly shledány závady. Pracovnice Školského úřadu České Budějovice provedla dne 4. 4. 2000 kontrolu ve školní jídelně mateřské školy. Se závěry a připomínkami se škola neprodleně zabývala, byla zpracována zpráva o návrhu opatření.

Hodnocení kvality řízení

Plánování je účelné a má potřebný rozsah, je hodnoceno jako vynikající. Organizování je velmi dobré, pouze formám spolupráce s rodiči věnuje škola menší pozornost. Kontrolní činnost, vedení a motivování pracovníků jsou celkově velmi dobré.

Řízení mateřské školy je na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol ze dne 27. 3. 1996 (ŠÚ České Budějovice čj. 330-02)
- Povinná dokumentace podle § 45b) zákona č. 76/1978 Sb., o předškolních a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- Přihlášky do mateřské školy, Rozhodnutí o přijetí do mateřské školy
- Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky
- Kapacitní listina (rozhodnutí o výjimce z počtu dětí)
- Výroční zpráva za školní rok 1999 - 2000
- Pedagogická dokumentace (koncepte tříd, plány, Přehledy výchovné práce)
- Záznamy ředitelky z kontrolní činnosti
- Protokol o kontrole č. 2309/00 (OSSZ Č. Budějovice)
- Protokol o výsledku kontroly školní jídelny (ŠÚ Č. Budějovice čj. 11/00)
- Zpráva MŠ Jizerská o návrhu opatření ze dne 15. 5. 2000
- Kniha úrazů

ZÁVĚR

Mateřská škola plní všestranný vzdělávací program a nabízí talentovaným dětem rozvíjení jejich schopností a zájmů. Pro svou činnost má příznivé podmínky. Vzdělávací činnost je na velmi dobré úrovni. Řízení školy je založené na zodpovědnosti a týmové práci, celkově je velmi dobré.

Při orientační inspekci nebylo zjištěno neefektivní nakládání s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu.

Mateřská škola je hodnocena jako velmi dobrá.

Doporučení k další činnosti:

- Upravit rámcový režim dne ve prospěch spontánních činností, po dohodě s rodiči zohledňovat individuální potřeby spánku.
- Ve spolupráci se zřizovatelem řešit financování práce, která vyplývá z pronajímání volných prostor.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Daniela Petrová	.....
Členové týmu	Mgr. Helena Hyspecká	.....
	Alena Smrčková	.....

V Českých Budějovicích dne 7. března 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 3. 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Jana Kříšťanová	.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad, ref. školství Mánesova 3, 371 03 České Budějovice	2001-03-28	475/01
Zřizovatel: Magistrát města Nám. Přemysla Otakara II. 1 370 01 České Budějovice	2001-03-28	476/01

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.